

Överförmyndarkansliet – Rutin:	Färdigställd/ Uppdaterad	Godkänd av	 Ö verförmyndare i samverkan
Överförmyndarchef	2026-06-15	Nämnden för överförmyndare i samverkan	

SYFTE

Överförmyndare i samverkan har under flera år haft svårt att rekrytera ideella ställföreträdare. Den främsta orsaken är att intresset i samhället att åta sig uppdrag som ställföreträdare är lågt. Situationen ser liknande ut över hela landet.

Från och med 1 juli 2026 har överförmyndaren en lagstadgad möjlighet att anlita ställföreträdare som inom en anställning har uppdraget god man, förvaltare, eller förmyndare om särskilda skäl föreligger (11 kap. 12 a § FB). Av förarbetena i propositionen 2025/26:92 "Ett ställföreträdarskap att lita på", tydliggörs att varje överförmyndare eller överförmyndarnämnd bör fastställa riktlinjer för när en anställd ställföreträdare kan rekryteras.

OMFATTNING

Gäller rekrytering av ställföreträdare i:

- Kommunal regi
- Privata företag
- Ideella föreningar

AVGRÄNSNING

Riktlinjen gäller inte vid rekrytering av enskild ideell ställföreträdare.

GENOMFÖRANDE

Överförmyndare i samverkan har tillgång till ideella ställföreträdare med god kompetens. I första hand skall **alltid** möjlighet till rekrytering av ideell ställföreträdare uttömmas.

Vid rekrytering av anställd ställföreträdare görs bedömning i det enskilda fallet utifrån följande kriterier:

Huvudmannens situation är särskild komplicerad

(Exempelvis vid samsjuklighet psykiatriska diagnoser och missbruk, omfattande utredd skuldbild, bostadslöshet med omfattande insatsbehov.)

Vid hotbild

(exempelvis då anhöriga eller huvudmannen själv kan uppträda hotfullt)

Särskilda kvalifikationer krävs

(exempelvis vid komplexa arvsskiften, då huvudmannen har näringsverksamhet, komplexa placeringar av tillgångar)

Vid svårighet att rekrytera

Om huvudmannen har väntat i över sex månader och ingen ställföreträdare har kunnat rekryteras trots ordinarie rekryteringsinsatser och det bedöms att huvudmannens livssituation påverkas märkbart av att behovet inte tillgodoses.

När ställföreträdare entledigar sig

Om nyrekrytering inte har kunnat genomföras inom 3 månader eller att byte bedöms akut utifrån ställföreträdarens och huvudmannens situation.

Brådskande ärenden

Vid interimistiska beslut då den enskilde har ett omedelbart behov av hjälp.

REDOVISANDE DOKUMENT

Bedömning av behovet ska journalföras i överförmyndarens verksamhetssystem

BILAGOR

Regeringens proposition 2025/26:92 Ett ställföreträdarskap att lita på

ANSVARIG

Överförmyndarchef